

Līdzdalība svētkos – ceļš uz saprašanos

Irina Vinnika

RD deputāte

Mazākumtautību festivāla "LATVIJAS
VAINAGS" Dziesmu svētku ietvaros
direktore (1998. – 2008.)

irina.vinnika@gmail.com

2010.gada 24.jūnijā pirmo reizi 11. novembra krastmalā Rīgā tika rīkots vērienīgs Jāņu pasākums. 15 000 dažādu tautību rīdzinieku pierādīja, ka ir līgot gribētāji un prot to darīt kopā. Turklāt masu pasākums tiešām noritēja pozitīvā un arī tautas tradīcijās balstītā gaisotnē.

Internēt telpas reakcija

МАЙКЛ (Москва) Говорят, в Риге всю ночь гуляли на латышском древнем празднике. Что-то не пойму. Это вроде как новый год?

РЫБКА (Рига) Вообще-то все правда. Только имей в виду, что в Латвии праздник ЛИГО или ЯНОВ ДЕНЬ (Иванов день для русских) празднуют больше чем Новый Год. Трудно поверить? Это факт, главный праздник в Латвии происходит не в ночь с 31 декабря на 1 января, а в ночь с 23 на 24 июня. Да, вот так.

СЕРГЕЙ (Рига) Я в раздумье был по поводу затеи. Но погулял, пофотографировал и заценил.

Svētki apvieno!

Dažādu tautu likteņstāsti ir līdzīgi, tradīcijas - radniecīgas. Pierādījums tam ir atrodamas gan latviešu, gan Eiropas tautu un Latvijā dzīvojošo mazākumtautību mutvārdu folklorā, paražās, rituālos, gadskārta svētkos.

Somijā

svētkus sauca par "Ukon juhla" par godu vienam no dieviem, bet pēc kristietības ieviešanas tie pārdēvēti par "Juhannus". Svētkos tiek aizdegti ugunskuri pie ezeriem vai jūrmalā, bet pie māju durvīm tiek noliktas bērzu meijas.

Krievijā un Ukrainā

Vasaras saulgrieži tiek saukti par Ivana dienu un tiek krāšņi atzīmēti ar dažādiem pagāniskiem rituāliem. Daudzi no rituāliem, kas tiek veikti šajos svētkos, saistīti ar svētīšanu un veiksmes nodrošināšanu. Tiek dedzināti ugunskuri, notiek dejas un dziedāšana.

Polijā

Jāņus, ko sauc par "Noc Świętojańska" jeb Sv. Jāņa nakti, atzīmē 23. jūnijā. Svētkos ir pieņemts ģērbt tradicionālos poļu tērpus un svētki tiek svinēti visu nakti līdz pat saullēktam. Meitenes gatavo ziedu vītnes, kas tiek mestas ūdenī, tāpat ar ziediem tiek rotātas mājas un pilsētu laukumi.

Bulgārijā

vasaras saulgriežos tiek atzīmēti gan pagāniskie "Enyovden" svētki, gan svētīta Jāņa Kristītāja diena, taču bieži svinībās sajaucas abu svētku tradīcijas un rituāli. Bulgāru folklorā teikts, ka "Enyovden" svētkos saule vēl pēdējo reizi uzsmaida cilvēkiem un tad lēnām sāk iestāties ziemas laiks. Arī bulgāri tic, ka ap vasaras saulgriežiem vākti augiem piemīt dziednieciskas īpašības.

Svētki vairo labestību, uzticību un sadarbību!

Cilvēka smadzenēs pastāv nepatikas (65 %) un prieka (35 %) centri. Ir pierādīts, ka prieka centru aktīvizācija samazina cilvēka agresivitāti, neuzticēšanās, noslēgtību, veicina sadarbības iespējas starp indivīdiem.

TNS Latvija 2010.gadā veikts
pētījums
"Sabiedrības integrācija Rīgā"

Ka pozitīvs integrāciju veicinošu svētku
piemērs tiek minēti:

Rīgai 800

Līgo svētki Dzegužkalnā

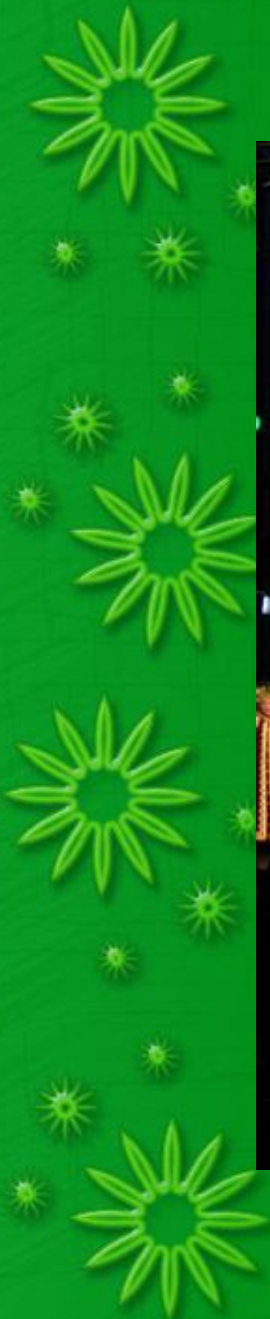
Mazākumtautību festivāls "LATVIJAS VAINAGS"

2001. 660 dalībnieku, 23 radošie kolektīvi

2003. 680 dalībnieku, 37 radošie kolektīvi

2008. 943 dalībnieki, 55 radošie kolektīvi

Stereotipi un maldīšanās

Krievi izmanto Līgo svētkus lai cept šašlikus un dzert alus, nezin svētku tradīcijas. Latvieši pieturas pie tradīcijām.

“Šogad Jāņu laikā visa veida šašliku pārdošanas apjomi auguši par 189 %, salīdzinot ar maija trešo nedēļu”.

Sandra Dieziņa, 2010. gada 28. jūnijs

<http://www.db.lv/tirdznieciba>

“Jāņos jādzer alus un jāēd šašliks”

Limbažu novada laikraksts “Auseklis”

2010. gada 22. jūnijs

Saulgrieži ar "GRODIEM"

Saulgrieži ar "GRODIEM"

Saulgrieži ar "GRODIEM"

Saulgrieži ar "GRODIEM"

Jāņi ir vienīgie senie gadskārtu svētki, ko mūsdienās joprojām zina un cenšas nosvinēt katrs latvietis un Latvijas iedzīvotājs. Tomēr pilsētas vidē svētku rituāli: zāļu un ziedu vākšana, plūkšana, mešana, pušķošānās, Jāņuguns dedzināšana, un ticība dabas spēkam izzūd.

Bet mēs visi savā dziļākajā būtībā esam dabas bērni un gribam saprast to valodu, ko runā zeme un debesis, vējš, pļavas un meži vasaras īsākajā naktī.

Paldies par uzmanību!